

POSTANOWIENIE

Dnia 23 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Wiesław Kozielowicz

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 23 stycznia 2025 r. w Izbie Karnej w sprawie kasacyjnej M.B., uniewinnionej od zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 261 k.k., wniosku z dnia 13 stycznia 2025 r. adwokata M.J. – obrońcy M.B., o wyłączenie SSN P.K. od udziału w rozpoznaniu wniosku w przedmiocie wyłączenia SSN M.B. od udziału w rozpoznaniu wniosku o wyłączenie SSN A.B. od udziału w rozpoznaniu sprawy kasacyjnej o sygn. akt II KK 440/23

postanowił:

na podstawie art 41 § 1 k.p.k. wyłączyć SSN P.K. od udziału w rozpoznaniu wniosku w przedmiocie wyłączenia SSN M.B. od udziału w rozpoznaniu wniosku o wyłączenie SSN A.B. od udziału w rozpoznaniu sprawy kasacyjnej o sygn. akt II KK 440/23.

UZASADNIENIE

W orzecznictwie Sądu Najwyższego akcentowana jest konieczność różnicowania obiektywnej bezstronności sędziego i jego bezstronności w odbiorze zewnętrznym, przy czym co do odbioru zewnętrznego z reguły odwołać się można do oceny sytuacji dokonanej przez hipotetycznego, przeciętnie wykształconego, logicznie myślącego członka społeczeństwa, który nie jest osobiście zainteresowany wynikiem procesu. Wskazuje się, że instytucja wyłączenia sędziego w równej mierze służy zapewnieniu realnej bezstronności sądu, jak i umacnianiu autorytetu wymiaru sprawiedliwości przez usuwanie choćby pozorów

braku bezstronności (por. np. uzasadnienie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 lipca 2004 r., sygn. akt. SK 19/02, OTK ZU 2004, nr 7/A, poz. 67). Znaczenie społecznej oceny bezstronności sędziego, a także wynikająca z tego perspektywa interpretacji podstaw wyłączenia sędziego, skutkuje tym, iż o potrzebie zastosowania instytucji wyłączenia nie może decydować jedynie zasadność *in casu* zarzutu będącego podstawą wniosku o wyłączenie, ale również ocena, czy dla postronnego obserwatora zachodzą, w realiach sprawy, wystarczające okoliczności które w odbiorze społecznym mogą budzić wątpliwości co do bezstronności sędziego (por. np. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 grudnia 2005 r., sygn. akt SK 53/04). SSN M.B. została powołana na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, co jest jednym z powodów wniosku o Jej wyłączenie, zaś SSN P.K., który ma rozpoznawać ten wniosek, również został powołany na urząd sędziego Sądu Najwyższego w tym trybie. W realiach sprawy rozpoznanie zatem wniosku obrońcy adwokata M.J. – obrońcy M.B., o wyłączenie SSN P.K. od udziału w rozpoznaniu wniosku w przedmiocie wyłączenia SSN M.B. od udziału w rozpoznaniu wniosku o wyłączenie SSN A.B. od udziału w rozpoznaniu sprawy kasacyjnej o sygn. akt II KK 440/23, w odbiorze zewnętrznym mogło by zostać odebrane jako postąpienie nie utrwalające obrazu sądu jako działającego w warunkach bezstronności. W literaturze podnosi się, że nie ma sprzeczności w zdaniu, cyt. „sędzia był stroną we własnej sprawie i wydał w niej bezstronny wyrok”. Nie da się wykluczyć, że w takim wypadku rozstrzygnięcie sędziego byłoby obiektywne, jednak samo orzekanie przezeń w takim układzie faktycznym, dla postronnego obserwatora, a także z punktu widzenia strony, naruszałoby zaufanie do wymiaru sprawiedliwości (por. Z. Łyda, Bezstronność arbitra a zakaz „zainteresowania w sprawie”, Państwo i Prawo 1996, nr 2, s. 51 – 54).

Kierując się tymi motywami Sąd Najwyższy rozstrzygnął jak na wstępie.

[WB]

[a.ł.]

